

УКРАЇНА
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

РІШЕННЯ № 908

17 грудня 2019 р.

41 сесія 7 скликання

Про розробку наукової концепції проведення геологорозвідувальних, вишукувальних, геодезичних та інших робіт з пошуку і розробки торфових родовищ у Вінницькій області

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», висновки постійних комісій обласної Ради з питань бюджету, фінансів, та обласних програм, з питань охорони навколишнього природного середовища, екологічної безпеки та раціонального використання надр, обласна Рада **ВИРІШИЛА:**

1. Аналітичну доповідну записку взяти до відома.
2. Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Департаменту житлово-комунального господарства, енергетики та інфраструктури облдержадміністрації спільно з Вінницьким національним технічним університетом розробити наукову концепцію та обґрунтування щодо проведення геологорозвідувальних, вишукувальних, геодезичних та інших робіт з пошуку і розробки торфових родовищ у Вінницькій області.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної Ради з питань охорони навколишнього природного середовища, екологічної безпеки та раціонального використання надр (Крисько В.Г.), з питань бюджету, фінансів та обласних програм (Мазур Г.Ф.)

Голова обласної Ради

А. ОЛІЙНИК

Додаток
до рішення 41 сесії обласної Ради
7 скликання
від 17 грудня 2019 року № 908

Аналітична доповідна записка

На території Вінницької області відомо про понад 100 родовищ торфу. Найбільші його ресурси зосереджені в північно-західній частині області, особливо на території Літинського та Хмільницького районів. Відсутні родовища тільки в південних районах, зокрема в Мурованокуріловецькому, Могилів-Подільському, Ямпільському, Томашпільському, Крижопільському, Теплицькому та Піщанському. Розвідані і значаться на державному балансі 47 родовищ та окремих ділянок із сумарними запасами торфу понад 9,5 млн тонн. Найбільші серед них - Згарівське і Войтівецьке, що в Літинському, Жмеринському та Хмільницькому районах. На Багринівській ділянці Згарівського родовища видобувалося 15-20 тис тонн торфу на рік, який використовувався для виготовлення торфобрикетів, на даний час роботи не проводяться. На інших родовищах торф теж не видобувається.

Усі родовища торфу Вінниччини представлені запасами низинного типу. Глибина поширення торфу в межах родовищ переважно 2 - 3 м. Зольність торфів складає від 20 до 45 %, на основних ділянках Згарівського родовища, де зосереджено більше половини балансових запасів області, в середньому близько 26 %. Ступінь розкладу торфів коливається в межах 30 – 45 %, а вологість - 74 – 86 %.

Запаси торфу, що значаться на державному балансі на родовищах торфу в межах Вінницької області

Родовище	Район	Запаси торфу, тис тонн (при вологості 40 %)	
		детально розвідані (категорія А, В, С ₁)	Попередньо розвідані (категорія С ₂)
Войтівецьке	Хмільницький	1189	
Сниводівське	Хмільницький	527	
Чапелі	Хмільницький		73
Кусиківське	Літинський	468	
Кулигське	Літинський	362	
Рівське	Барський	258	
Постолівське	Калинівський		118
Янівське	Калинівський		130
Осичне	Оратівський	80	
Морозівка і руда	Погребищенський		445
Стасева Долина		437	
Бузьке		102	

Україна – найпівденніша країна Європи, в якій торфові ресурси ще мають промислове значення. Серед природних ресурсів торф займає особливе місце.

На сьогодні переважна частина торфу використовується як паливо у вигляді торфових брикетів. На дрібних родовищах доцільно використовувати також кусковий торф, який дає значну економію сировини. Застосовують також брикетування торфу і торфової кришки з дрібноагрегатним вугіллям, що зменшує відходи виробництва та поліпшує стан довкілля.

Перевагою торфового палива є екологічність: його зола може використовуватись як меліорант, розкислювач ґрунтів і носій мікроелементів.

Спільно з Департаментом агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Департаментом житлово-комунального господарства, енергетики та інфраструктури облдержадміністрації та Вінницьким національним технічним університетом планується розробити наукову концепцію та обґрунтування щодо проведення геологорозвідувальних, вишукувальних, геодезичних та інших робіт з пошуку і розробки торфових родовищ у Вінницькій області.

Одночасно це передбачатиме проведення оцінки ресурсів торфу, аналіз можливостей та перспектив використання торфу.

Важливим результатом цієї діяльності буде характеристика важливості освоєння наявних паливно-енергетичних ресурсів регіону та дослідження стану і перспектив розвитку добувної промисловості – видобутку торфу. Розробка наукової концепції дасть змогу оцінити масштаби потенційного використання торфу жителями, підприємствами та установами регіону як альтернативи природному газу.

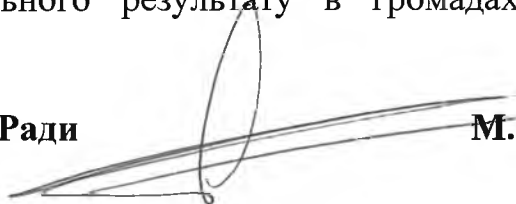
Враховуючи обмеженість запасів верхових торфів можна погодитись з твердженням про те, що основне застосування торфу в сучасних умовах – виробництво торфового палива (торфобрикетів та кускового торфу) для комунально-побутового споживання.

В загальному можна зауважити, що інтенсивність спрацювання ресурсів торфу, порівняно з їх величиною і темпом торфоутворення та торфонакопичення, відповідає екологічно допустимим масштабам ведення видобувних робіт та дозволяє збільшити масштаби видобування торфу.

В умовах, коли Україна відчуває брак природного газу та вугілля власного видобутку, торф може стати альтернативою, і дасть можливість знизити потребу в імпорті енергоресурсів.

Головними результатами, яких планується досягти шляхом створення наукової концепції буде підвищення ефективності виробництва та конкурентоспроможності продукції на ринку, оптимізації інвестування, формування та реалізації єдиної науково-технічної політики, налагодження ефективних зв'язків у галузі видобування та переробки торфу, здійснення заходів з комплексного використання, організації ефективного збуту (продажу) торфу і виробленої з нього продукції, забезпечення високого рівня економічного ефекту від використання торфу закладами соціальної сфери регіону, досягнення соціального результату в громадах, де фактично розміщені поклади.

Заступник голови обласної Ради

М.КРЕМЕНЮК